Vol. 1 [Issue – 8-10] (जिल्ला विकास समिति महासंघ नेपालको मासिक ई-बुलेटिन) 2012 February/May {068 Falgun/069 Baisak}

नयाँ वर्ष २०६९ सालको पावन अवसरमा समस्त पाठक वर्गमा सुस्वास्थ्य, दीर्घाय, एवं निरन्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना

Participation in Programme Validation Meeting of Stakeholders Organized by NPC and UNICEF

NPC and UNICEF organized meeting on 24th February, 2012 in Hotel Everest. New Baneshwar. Kathmandu. The validation meeting was chaired by vice-chair of NPC, remarks delivered by Atmaram Pandey, joint secretary of NPC, opening remarks by Hanaa Singer, representative of UNICEF, by Shitalbabu regmi, remarked secretary of MoLD. In the meeting, draft Country Programme Document (CPD) 2013-2017 and its summary of situation Analysis of Women and Children was presented by the deputy secretary of NPC and Dr. Will Parks, deputy representative of NICEF. In the discussion different plenary stakeholders including ADDCN and NAVIN give suggestions

comments on the document. On behalf of ADDCN spokesperson Mr. Krishna Prasad Jaishi commented that although LG associations were playing important role to formulate guidelines and mobilize the LGs, there was not mentioned the role as the stakeholder in the document. Both associations raised the issue of lack of elected representatives at local body since nine and half years. Achievements towards MDG Goal 4 and 5 is surprising and significant particularly in reducing child mortality, improving health and increase enrollment in primary schools in particular the girls.

UNICEF is in the process of finalization of the country Programme

of Cooperation (2013-2017) with the government of Nepal under the coordination and leadership of the National Planning commission (NPC). The UN system in Nepal is finalizing the United Nations Development Framework (UNDAF) 2013-2017 and the UNICEF Country Programme is designed to contribute the next UNDAF and based on the Situation Analysis of Children and Women (SitAn) in Nepal. SitAn was carried out in 2011 to sharpen the equity strategy and identify the systematic bottlenecks and root causes of complement inequality to Country Analysis for UNDAF and assessments in the Three Year Plan.

Exposure Visit in India

1. Background

With financial support of Energy Programme Support Assistance (ESAS), Nepalese delegates comprising 19 members from Ministry of Local Development, Ministry of Finance, Ministry of Energy, ADDCN, NAVIN and ESAP visited various parts of Delhi and Lucknow of India from 2-8 May 2012. The local host was The Energy and Resources Institute (TERI) not-profit earning research organization working in the field of energy, environment and sustainable development in India especially in Delhi and Lucknow.

Altogether 19 representatives form different organization such as Ministry of Local Development,

Ministry of Finance, Ministry of Environment, ADDCN, NAVIN and ESAP were participated in the exposure visit. However, on behalf of ADDCN, Mr. Rishi Raj Lumsali, Mr. Madhav Prasad Poudel, Mr. Bharat Bahadur Khada, Mr. Hem Raj Lamichhane, Mr. Udav Timsina, Chairperson, LDO society and Mr. Shankar Nepal, Chairperson, DENET were participated in the exposure visit. The program was organized by Energy Support Assistance Programme (ESAP) and hosted by The Energy Resources Institutions (TERI), India.

2. Visit Schedule

Date	Field	Observation	Lessons learned
2 May 2012	- Kathamdu to Delhi (Janpath Hotel) by Al 214	- Individual visit and marketing	- New places and market centers are observed
3 May 2012	Visited The Energy and Resources Institute (TERI) Visited TERI University	 Concept of various alternative sources of energy presented by experts, Observed various solar plants, DC micro-grid Observed green building technologies 	 Although exploration of energy is not sufficient in India, huge investment in made in this area and means alternative energy such as solar and biomass are utilized properly It was learned that the private companies can contribute more in production of alternative energy. PPP model is successful in India in energy sector It was learned that the private companies can contribute more in production of alternative energy. PPP model is successful in India in energy sector
4 May 2012	- Visited to Various RETs on route including Jagdispur block in Lucknow	- Observed various biomass plant at village level	- Bamboo tank of bio-mass
5 May 2012	- Visited to Various RETs on route including Jagdispur block in Lucknow - Return back to Delhi	- Observed various biomass plant at village level	- Plastic bio-mass tank
6 May 2012	- Observed rural renewal energy technology and solar charging station in Notki Village	Lenten charging centre Meeting with panchayat chief and other community memebers Health center	 Service of charging is very productive, income generating, and helped for children education Maintenance fund is prepared
7 May 2012	Visited to TERI Gram in Guwalpahari Visited Solar Energy Centre in Hariyana Guwalpahari	 Expert shared experience of TERI on renewal energy Observed various solar panels, sola water heating systems for retreat, passive space conditioning, water and waste management system, distributed generation based smart mini-grid (SMG) at retreat, Also observed the scenario of Gual Pahari from 1989 to 2000 Gasifier for Silk Reeling Industry Thermal implication of gasifier Solar biomass hybrid cold storage cum power generation system for rural application, 	 Bio-mass gasification is the modern energy from traditional fuel Uttam Urga is better conversion (solid to gas) efficiency Better control on burning Production of clean flue gases in the exhaust Low initial investment Substantial fuel wood savings Substantial reduction in diesel

Date	Field	Observation	Lessons learned	
		 Setting up of 1 MW solar thermal power Solar Dish Concentrator Electricity and cold storage for remote rural application Solar thermal project was also observed, 	- Net Zero CO ₂ , emission, as biomass is carbon neutral fuel	
8 May 2012	- Came back to Kathamndu by AI 215	-		

3. Major learning

The major learning of the field visit was to see the Smart Mini-Grid. It is an intelligent electricity distribution network operating at or below 11 KV in order to provide electricity to communities. Basically it uses advanced sensing, communication and control technologies to generate, manage, distribute and utilize electricity more intelligently and effectively.

Contribution in waste management for environment friendly working condition, TEAM (TERI's Enhanced Acidification and Methanation), a hassle free eco-friendly technological solution has been developed. This technology has been used to solve the problem of canteen, hotel and restaurant and township waste. Interaction with Sarpancha of Notki villagw with community people was very interesting and was learned the perceptions of community people and panchayat leaders about solar charging system and tariff rate of the services.

Hospitality of Janpath hotel was very satisfactory. The logistic role of TERI was very good. The overall management of Ms

Karuna sharma and Ms Shubhalaxi Shrestha was very excellent. However, the hotel management in Lucknow was not satisfactory in terms of facility as compared to Janpath. ADDCN would like to thank ESAP for this very important opportunity to see and observe the system, installation and distribution modality of micro-hydro especially solar energy and biomass at community level.

4. Recommendations

- It would be more beneficial if the solar charging stations need to be installed in Terai district
- Subsidy in bio-mass and solar panels should be provided easily,
- More advocacies is needed about the potentiality and usefulness of alternative energy in Nepal
- Local government associations ADDCN and NAVIN can play crucial role in policy advocacy and community empowerment.

नयाँ संविधानमा जिल्ला सरकार सिहतको स्थानीय सरकारको संवैधानिक व्यवस्थाकाबारेमा अर्जुन नरिसंह के.सी. भेटवार्ता

काठमाडौं, २०६८ फाग्न ५ गते, जिल्ला विकास समिति महासंघ नेपाल र विकेन्द्रीकरण सहयोग समाजको संयुक्त टोलीले नेपाली कांग्रेसको वरिष्ठ नेता अर्जन नरसिंह के.सी.संग उहाँको निवासस्थानमा भेट गरी **नयाँ संविधानमा जिल्ला** सरकार सहितको स्थानीय सरकारको संवैधानिक सम्बन्धी व्यवस्था विषयमा आ-आफ्नो संस्थागत अवधारण-पत्र पेश गर्ने काम भयो । सो छलफल कार्यक्रममा संविधानको प्रस्तावना निर्देशन सिद्धान्त. राज्यका नीति र स्थानीय सरकारको छट्टै परिच्छेद राख्नपर्ने विषयमा छलफल भयो । स्थानीय तहमा समन्वय, अन्गमन र नियमनका साथै दइ वा दई भन्दा बढी स्थानीय सरकारको जिम्मेवारीमा गर्नुपर्ने विकास निर्माणका काम जिल्ला तहको सरकारबाट गरिनपर्ने विषयमा समेत व्यापक छलफल भयो । छलफल कार्यक्रममा जिविस महासंघ नेपालका तर्फबाट भरतबहादर खड्का, हेमराज लामिछानेको

सहभागिता रहेको थियो भने विकेन्द्रीकरण सहयोग समाजका तर्फबाट बेखारत्न शाक्यको उपस्थिति रहेको थियो।

Stake Holder Consultative Workshop

२०६८ फगुन १५ गते वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रले Stake Holder Consultatove Workshop राखेको थियो । उक्त कार्यक्रममा वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रले ग्रामिण तथा नविकरणीय ऊर्जा कार्यक्रमलाई आफ्नो छाता कार्यक्रमको रूपमा परिचालन गर्न लागेको छ र यस बाहेक अरु थुप्रै कार्यक्रम र परियोजनालाई समेत परिचालन गरिरहेको छ । यस्तै कार्यक्रम र परियोजनाहरु अन्तर्गतको ऊर्जा क्षेत्र साहायता कार्यक्रम ई.यस.ए.पि. लाई भने डेनमार्क, नर्वे, जर्मनी, यु.के. र नेपाल सरकारले सहयोग गरेको छ । वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको यसै कार्यक्रममा जिविस महासंघ नेपालको तर्फबाट ऊर्जा तथा वातावरण विज्ञ शम्भुदेव वरालले भाग लिनुभएको थियो ।

Field visit of Dadeldhura and Baitadi

Mr. Hem Raj Lamichhane, Executive Secretary of ADDCN in the capacity of the member of Project Advisory Committee (PAC) CECI/SAHAKARYA visited Dadeldhura and Baitaid Districts on 21-25 February 2012. During the field visit, the PAC members observed the activities carried out by the project in collaboration of local NGOs, cooperatives and local bodies in both districts.

As per the project implementation plan, the project organised PAC visit to the project districts before the PAC meeting takes place. This visit was also organised accordingly. As presented earlier, *Sahakarya* is in its extended phase from April 2010 to March 2012 during which it is implementing its Experience Linking Component (ELC) from April 2010 to March 2012 and has implemented its Agriculture Production and Marketing Component (APM) from November 2010 to June 2011. This PAC visit has covered the results of the implementation of these two components (ELC and APM). This visit was organised from 21 to 25 February 2012 in Dadeldhura and Baitadi districts.

The objectives of PAC visit were:

 To have a direct interaction with the stakeholders, communities and beneficiaries about the project approach, reach and results

- To collect the first hand information of the project achievements and the current problems
- To identify and advise the CECI/Sahakarya project management team for future course of action

राज्यको पुनर्संरचना र स्थानीय सरकारको संबैधानिक व्यवस्था सम्बन्धि क्षेत्रीय अन्तरकृया कार्यक्रम

जिल्ला विकास समिति मोरङ्गका स्थानीय विकास अधिकारी पशुपित पोखरेलको संयोजकत्वमा २०६८ माघ १७ गते जिविस महासंघ नेपाल र सम्विन्धित जिविसको आयोजनामा "स्थानीय सरकारको संवैधानिक व्यवस्था", "अन्तरीम स्थानीय निर्वाचन र अल्पकालिन स्थानीय सरकार परिचालनका विकल्पहरु" विषयक जिल्ला स्तरीय अन्तरकृया कार्यक्रम भयो। उक्त कार्यक्रममा आएका सुकावहरु निम्नानुसार छन्।

सरोज सापकोटा

- स्थानीय तह (गाउँ) ले Policy मा जानकार नहुने ।
- जिल्ला तहमा Power हुनुहुँदैन Co-ordination को Right मात्र हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय निकायको निर्वाचन नभएकाले जिविसमा LDO र सचिवले एक्लै चलाउन नसक्ने ।
- Policy भ्रष्टाचार छ । बिना तयारी संयन्त्र खारेज गरेको ।

भ्वनेश्वर मण्डल - गाविस महासंघ

District तह हुनुपर्दछ । बिना अनुभव Democracy आयो ।
 भएको संरचना हटाउन् हँदैन ।

आदिवासी प्रतिनिधि

 निर्वाचन गर्नुपर्दछ । अन्तिरम स्थानीय निकायको निर्वाचन गर्नुपर्ने । धेरै पार्टि भएर संयन्त्र चलाउन गाह्रो भएको हो । संयन्त्रले पार्टिमा छलफल नगर्ने । एउटा भ्रष्टचारी हुँदै सबै उस्तै हुँदैन ।

संघीय लोकतान्त्रिक मञ्च (भविराज लिम्व)

 जिल्ला सरकार नराख्ने । VDC Level लाई Strong बनाउने निर्वाचन गर्नुहुँदैन । संघीय संरचना नभई चुनाव हुनुहुँदैन । दिलय सहमतिबाट चलाउन् पर्दछ ।

फोरम लोकतान्त्रिक

 चुनाव गर्नुहुँदैन । धेरै अफ्ठ्यारा आउँदैन । स्थानीय निकाय Strong हुनुपर्दछ । Population अनुसार VDC छुट्याउनु पर्ने । मोरङ्गको संयन्त्र राम्रो छ । संयन्त्र राख्नु पर्दछ । संयन्त्र बाहेक विकल्प छैन ।

राष्ट्रिय जनमुक्ति पार्टी

 यो कार्यक्रम पार्टीलाई अल्मलाउने हो । जटिल अवस्थामा संयन्त्र चाहिने सरल अवस्थामा हटाउने राम्रो होइन । गाविस सविच एक्लैलाई VDC को जानकार हुँदैन, जसमा संयन्त्र चाहिन्छ । चुनाव हुने सम्भावना छैन, सम्भव पिन छैन, संयन्त्र रहनु पर्दछ ।

कृष्ण दाहाल (पूर्व VDC अध्यक्ष) गाविस महासंघ

- धेरै तह ह्न्हँदैन, गाउँसरकार Strong ह्न्पर्दछ ।
- निर्वाचन गर्न नसके पुन : संयन्त्र बनाउनु पर्ने

खड्ग बस्नते (पूर्व सभापति)

- Decentralize लाई Strong बनाउनु पर्ने । श्रोत साधन र जिम्मेवारी स्थानीय जनताको निर्णय हुनुपर्दछ ।
- शासनमा जनताको स्वामीत्व, अग्राधार, पिहचान र सम्मान दिलाउन राज्यशक्तिले कुनै शासन केन्द्रबाट मात्र सञ्चालन गराउने एकात्मक प्रकृति विपरित शासनको साक्षरता र

सान्दभिक्ताका आधारमा एक भन्दा बढी स्थानबाट राज्य शक्तिको प्रयोग र परिचालन हुने पद्धति नै संघियता हो।

योगेन्द्र बराल (जिल्ला शिक्षा अधिकारी)

 संघियतामा जाने Power decide हुनुपर्दछ, जुन ठिक छ । नयाँ संरचना बनाउँदा खर्च बह्ने हुँदा भएको Structure को Right सुनिश्चित हुनुपर्दछ । रिक्तता छ संयन्त्र नहुँदा । राम्रो चुनाव गर्दा हुन्छ । निर्वाचित पदाधिकारी पनि भ्रष्ट हुन्छन् नि संयन्त्र मात्र कहाँ भ्रष्टचारी हुन्छ । विकासे अड्डाहरुलाई राखेर सयन्त्र बनाउन् पर्दछ ।

तिर्थ धिताल (घरेलु प्रमुख)

 स्थानीय Level क्षमतावान हुनुपर्दछ । एयधभच दिंदा VDC संख्या घटाउनु पर्दछ । District तह हुनुपर्दछ । VDC को प्रतिनिधि सिंधैं संघियतामा पुग्न सक्दैन । VDC को क्षमता विकास गर्नुपर्दछ । विकास निर्माणमा दलको भूमिका आवश्यक छ ।

विमला भूषाल

राजनैतिक दल चाहिन्छ । final out नगिर अिख्तियारले खारेज
 गऱ्यो । संयन्त्रलाई Powerful बनाउनु पर्दछ ।

शालिग्राम राउत (मजदुर किसान पार्टी-अध्यक्ष)

स्थानीय तहलाई Power दिनुपर्दछ । जिल्ला तह रहनु पर्दछ ।
 Power केन्द्रमा सिमित छ । निर्वाचन गर्नै नसिकने त

उपस्थित सहभागीहरुको नामावलि

ऋं.सं.	नाम	पद	ठेगाना
٩.	श्री पशुपति पोखरेल	स्थानीय विकास अधिकारी	जिविस मोरङ्ग
٦.	श्री तुलसी प्रसाद न्यौपाने	केन्द्रिय सदस्य	जिविस महासंघ नेपाल
₹.	श्री सरोज सापकोटा	जिल्ला सचिव	नेकपा (माले) मोरङ्ग
8.	श्री अर्जुन राई	केन्द्रिय सदस्य	जिविस महासंघ नेपाल
ሂ.	श्री खड्ग बस्नेत	पूर्व सभापति	जिविस मोरङ्ग
₹.	श्री योगेन्द्र प्रसाद बराल	जिल्ला शिक्षा अधिकारी	जिविस मोरङ्ग
૭.	श्री भविराज लिम्वु	सह लेखापाल	जिविस मोरङ्ग
5.	श्री माधब प्रसाद राजवंशी	जिल्ला उपाध्यक्ष	सद्रभावना पार्टि मोरङ्ग
9.	श्री विनोद भण्डारी	शाखा अधिकृत	जिल्ला जन स्वास्थ्य कार्यालय मोरङ्ग
90.	श्री लिला पौडेल	शाखा अधिकृत	ज.उ.प्र.नि.का. मोरङ्ग
99.	श्री डि.के. विश्वास	केन्द्रिय सदस्य	नेपाल परिवार दल
92.	श्री गणेश चौधरी	स.वन अधिकृत	जिल्ला वन कार्यालय, मोरङ्ग
93.	श्री प्रकाशमणि ढुंगेल	खरिदार	जिल्ला कृषि विकास कार्यालय,मोरङ्ग
98.	श्री तिर्थ प्रसाद धिताल	प्र.उ. अधिकृत	घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय
9 ሂ.	श्री कृष्ण प्रसाद दाहाल	अध्यक्ष	गाविस महासंघ
१६.	श्री शालीग्राम राउत	जिल्ला अध्यक्ष	नेपाल मजदुर किसान पार्टि
૧૭.	श्री भुवनेश्वर मण्डल	उपाध्यक्ष	गाविस महासंघ
95.	श्री विमला भूसाल	अध्यक्ष	गैसस
98.	श्री चन्द्र कुमार सुब्बा	जिल्ला अधिकृत	राष्ट्रिय जन मुक्ति पार्टी
२०.	श्री सत्य नारायाण चौधरी	जिल्ला सदस्य	मधेसी जन अधिकार फोरम (लोकतान्त्रिक)
२१.	श्री नारायण पासवान	जिल्ला अध्यक्ष	दलित जनजाति पार्टी

Government and Non- state Actors on partnership for Devlopment Effectiveness

२०६८ फागुन २ गते, Jointly organized by ANI and NGO Federation of Nepal ले एक छलफल कार्यक्रमको आयोजना गरेको थियो । उक्त कार्यक्रममा विभिन्न सरकारी, गैरसरकारी संघ/सस्था तथा विभिन्न दातृ निकायका सदस्यहरु गरी करिब ६० जनाको सहभागिता रहेको थियो । उक्त कार्यक्रममा जिविस महासंघ नेपालको तर्फबाट ऊर्जा तथा वातावरण विज्ञ शम्भुरदेव बरालले भाग लिनु भएको थियो । उहाँले उक्त कार्यक्रमा जिविस महासंघ नेपालसंग सम्बन्धित सुधार गर्ने सम्बन्धमा निम्न सुभावहरु दिनुभएको थियो ।

होइन । संविधान सभाको मतको आधारमा प्रतिनिधि छान्नु पर्दछ ।

पश्पति पोखरेल (स्थानीय विकास अधिकारी)

 जिल्ला तह हुनुपर्दछ । केन्द्र, जिल्ला, नगरपालिका, गाउँ (४तह) सहजीकरणका लागि पिन जरुरी छ । समन्वयकारी भूमिका छ । संयन्त्र नहुँदा अफ्ठ्यारो हुन्छ । निर्वाचित पदाधिकारी आउनु पर्दछ । विकल्पविना संयन्त्र विघटन भयो । स्थानीय निकायमा विकल्प दिन् पर्दछ ।

अर्जुन कुमार राई (केन्द्रिय सदस्य-जिविस महासंघ नेपाल, तथा पूर्व जिविस सभापति, भापा)

 नयाँ संविधानमा स्थानीय सरकारको सम्वैधानिक व्यवस्था हुनुपर्ने । नेपाल सरकारले अविलम्व स्थानीय निकाहरुको अन्तरिम निर्वाचन गराई जनप्रतिनिधि रिक्तताको पदपूर्ति गर्नपर्ने ।

तुलसी प्रसाद न्यौपाने (केन्द्रिय सदस्य, जिविस महासंघ, नेपाल तथा पूर्व सभापति संखुवासभा)

 कार्यक्रमको विषयवस्तु माथि विस्तृत प्रकाशपार्दै सुभावहरु आव्हान गर्नुभयो । ति प्राप्त सुभावहरु जिल्ला विकास समिति महासंघ मार्फत सम्बन्धित निकायमा पेश गरिने जानकारी गराउनु भयो ।

दोस्रो राष्ट्रिय सञ्चार आयोजना मस्यौदा प्रतिवेदनहरुबारे परार्मश कार्यक्रम

वातावरण मन्त्रालयद्वारा कार्यान्वयनमा रहेको दोस्रो राष्ट्रिय सञ्चार आयोजना (Second Communication, SNC) अन्तर्गत मस्यौदा भएका (National Greenhouse Gas Inventory for SNC and Climate change Vulnerability Impact Assessment) का मस्यौदा भएका प्रतिवेदनहरु बारे परामर्श कार्यक्रम २०६९ वैशाख १७ गते सम्पन्न भएको थियो । सो कार्यक्रमको उद्घाटन वातावरण मन्त्रि हेमराज तातेडले कपुरको बोटमा पानी राखेर गर्नुभएको थियो । उक्त कार्यक्रममा वातावरण राज्य मन्त्रि लगायत मन्त्रालयका सचिवहरु, क्लाइमेन्ट चेन्जका सदस्य भुषण तुलाधरको पनि उपस्थिती रहेको थियो ।

उक्त कार्यक्रममा ADAPN-Nepal का विज्ञहरुद्वारा तयार गरिएको दुई मस्यौदाका प्रतिवेदनहरु National Greenhouse Gas Inventory for SNS and Climate Change Vulnerability Impact Assessment लाई ऋमशः इन्जिनीयरिङ्ग, अध्ययन संस्थाका प्रो. डा. बालकृष्ण सापकोटा तथा डा. नारायण प्रसाद चौलागाँईले छुट्टाछुट्टै गर्नभएको थियो । सो प्रस्तृती सहभागीहरुबाट उठाइएका प्रश्नहरुलाई प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न विज्ञहरुद्धारा पारिएको थियो । उक्त कार्यक्रममा करिव ५० जनाको सहभागिता रहेको थियो भने, कार्यक्रममा जिविस महासंघ नेपालको तर्फबाट ऊर्जा तथा वातावरण विज्ञ सतिश अर्यालले भाग लिन्भएको थियो।

- स्थानीय सरकारको प्राथमिकता अनुरुप योजना तर्जुमा गरिनु पर्ने ।
- योजना तर्जुमा स्थानीय सरकारको योजना तर्जुमाबाट अनुमोदन, अनुगमन र मूल्याङ्गन गदै स्थानीय सरकारको समेत संलग्नता रहन् पर्ने ।
- प्रगति विवरण रिपोर्टहरु जिविसमा ब्भाउन् पर्ने ।
- स्थानीय निकायलाई स्थानीय सरकारको रुपमा हेरिनु पर्ने ।
- यस्ता छलफलका कार्यक्रमहरुको समयावधि बढाउन् पर्ने आदि ।

संयुक्त रुपमा अन्तरिक्रया कार्यक्रम

२०६८ माघ २२ गते बिहिबार वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र र ग्रामिण जिवनयापनकालागि निवकरणीय ऊर्जा संस्थाले संयुक्त रुपमा एक अन्तरिक्रया कार्यक्रम गरेका छन् । संयुक्त रुपमा आयोजना गरिएको अर्न्तिक्रया कार्यक्रममा ऊर्जा, वातावरण, जिवनयापन, जलवायुपरिर्वतन, गरिबी, वातावरण चासो लगायतका विषयमा छलफल गरिएको थियो । उक्त कार्यक्रम वातावरणमन्त्रीको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न भएको हो । कार्यक्रमलाई नेपालसरकार तथा यु.एन.डि.पी. ले समेत सहयोग गरेको थियो । कार्यक्रममा वैकल्पिक ऊर्जा विकास सम्बन्धी वृत्तचित्र (डक्मेन्ट्री) समेत प्रस्तुत गरिएको थियो । कार्यक्रममा वातावरण मन्त्रालयका सचिव कृष्ण ज्ञवाली, राष्ट्रिययोजना आयोगका उपाध्यक्ष डा. दीपेन्द्र बहादुर क्षेत्री, युएनडिपीबाट शोको नोदा, लगायत जिविस महासंघ नेपालको तर्फबाट ऊर्जा तथा वातवरण विज्ञ शम्भुदेव वरालको उपस्थित रहेको थियो ।

नगरविकास कोषको २५औं वार्षिक उत्सव

२०६८ फागुन २ गते नगरिवकास कोषको आयोजनामा आफ्नो कोषको २५औं वार्षिक उत्सव समारोहको आयोजना नगरिवकासले कोषले गरेको थियो । उक्त कार्यक्रमको प्रमुख अथिति आवास तथा भौतिक योजना मन्त्री हृदयेश त्रिपाठीले गर्नभएको थियो भने उक्त कार्यक्रममा आवास तथा भौतिक योजना मन्त्रालयका सिचव तथा उपसचिव लगायत विभिन्न सरकारी संघ सस्था तथा दातृनिकायहरूका सदस्यहरूको पिन संलग्नता रहेको थियो भने उक्त कार्यक्रममा नगरिवकास कोषको आ.व. २०६८/६९ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेटकोबारेमा जानकारी गराइएको थियो।

उक्त कार्यक्रममा जिविस महासंघ नेपालको तर्फबाट पूर्व अध्यक्ष श्री माधव पौंडेल र ऊर्जा तथा वातावरण विज्ञ शम्भुदेव वरालको उपस्थिती रहेको थियो।

सम्पर्कका लागि

संचार विकास तथा अनुसन्धान केन्द्र नेपाल शिव रेग्मी, ९७५१००७७२२, ईमेल : mdrc100@gmail.com

टेलिभिजन कार्यक्रम स्थानीय सरोकार

स्थानीय निकायका संघ/महासंघहरु जिल्ला विकास समिति महासंघ नेपाल, गाउँ विकास समिति राष्ट्रिय महासंघ र नेपाल नगरपालिका संघ तथा जिल्ला विकास समिति काठमाडौं, लिलतपुर र भक्तपुरको संयुक्त कार्यक्रमका रुपमा नेपाल टेलिभिजनमा प्रत्येक हप्ताको आइतबार साँभ ४:०५ देखि ४:३० बजेसम्म हाल टेलिभिजन कार्यक्रम स्थानीय सरोकार संचालन भैरहेको छ ।

सो टेलिभिजन कार्यक्रम हेरेर त्यसलाई अभविष्ठ स्तरिय र प्रभावकारी बनाउँन के कस्तो स्धार गर्न सिकन्छ, सुभाव दिन्हन सबैमा अनुरोध गरिन्छ।